

Universitätsbibliothek Paderborn

Praxis Episcopalis

In Qva Episcoporum Non Tantvm, Eorumqve Vicariorum munus; sed
Parochorum etiam & conscientiarum directorium concernentium casuum
ac dubiorum indies occurrentium Resolvtiones ... quàm brevissimè
continentur

Zerola, Tommaso

Coloniae Agrippinae, 1680

Inquisitio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10447

artic. 2: difficul. 4: conclus. ult. D. Thom. loc. cit. Soc. 4: sent. dist. 45: q. 7: ar. 1: vide in pract. mea penit. c. 25. quest. 24.

Hæc breviter, cætera habebis, prout dictum est supra, si Deus benedictus concedet.

JURA EPISCOPALIA.

Iura Episcopalia sunt in duplici genere, quædam sunt de lege diœcesis, ut perceptio cathedratici debita, pars oblationum, decimarum, mortuario- rum, & alia quæ per extensum narrat Innoc. in c. Theodosius, de stat. monach. n. 2: quædam sunt de lege jurisdictionis, ut causas audire, & omnia quæ ad Judicem pertinent, collatio Sacramentorum, visitatio, ordinatio, correctio, inquisitio, excommunicare, interdicerè, statuta facere, conferre beneficia, institutio & alia multa, prout Innoc. loc. cit. & c. x. de off. ord.

JURAMENTI ABSOLUTIO.

Quia dictum est ex communi opinione, & stylo curiarum, in juramenti absoluteione, seu potius habilitatione, non requiri partis citationem, hoc tamen fallit, quando petitur absolutio, seu habilitatio à perjurio incurso, puta, quis promisit solvere cum juramento centum alicui pro die vigesimoquinto Augusti, illo die transacto sit perjurus, si petit absolvi, seu habilitari à juramento, prætendens aliquam exceptionem, talis absolutio, seu habilitatio, non est danda parte non citata,

ita concludit Feder. de Senis, consi. 301. Anch. consi. 193: nec sufficit in hoc, si qui juraverit, dicat, se fuisse enormiter læsum, quia in tali casu læsio non sufficit, & ita dicit fuisse decisum in Rota, Gom. de brev. numer. 49. Dices, quod si pars citata comparens, dicat, non debere absolvi, vel habilitari perjurium, sed condemnari sibi ad solvendum, quod promisit, dico quod potest perjurus condemnari, ut solvat, qui tenetur solvere jure obligationis, & postea repetere poterit jure læsionis, vel alias, gl. in cap. debitores, in ver. cogendi sunt, juxta finem, de jurejur. sed quod dicitur, non debere dari habilitationem in enormi læsione, hoc non videtur satis dictum, cum etiam in gravissima, & enormissima læsione, etiam si non sit ultra dimidiam, datur actio, l. 2: de rescind. vend. cap. cum dilectus, de empr. & vendit. Covar. lib. 2: c. 3: n. 8: & c. 4: n. 5: var: resol.

INQUISITIO.

Primò, quia tripliciter potest iudex procedere contra delinquentes regulariter, s. primò per accusationem, prout in c. qualiter & quando, cum aliis, de accusat. secundò, per denunciationem, c. super his: tertio, per inquisitionem sive ex officio, c. inquisitionis, eod. rit. Host. in sum. in tribus titulis, videlicet de accusatione, denunciatione, & inquisitione, Diaz. c. 1: pract. cri. can. ideo quando iudex procedit per viam inquisitionis, debet esse cautus, quia non debet incipere, nisi præcedat infamia, clamor,

clamor, diffamatio apud bonas & graves personas, quia sæpè à calumniatoribus, malevolis, vel inimicis potest oriri, & fama debet esse tanta, quòd non possit sine scandalo tolerari, Host: tit: de inquisit: §: quomodo procedatur, num: 4. ubi etiam addit, quòd non ad primam infamiam iudex moveri debet, nec si duo, vel tres juraverint, se vidisse aliquem committere aliquid, vide Cajet: 2, 2, q. 69, ar: 2, c. cum oporteat, de accu.

Secundò, si Iudex vellet inquirere contra aliquem, & ille obstarè, dicens, ne procedas contra me per viam inquisitionis, sed da terminum accusatoribus, accusent, quid agendum est Iudici? Respondetur, quòd non tenetur stare ejus dicto, Host. loc. cit: num: 7.

Tertiò, an Ordinarius possit procedere ad inquisitionem, infamia non præcedente, prout dictum est superius, §. II.

Respondetur, Archid: & Gem: in c. non est, ver: quæro an Ordinarius, de consuetud: lib: 6. quod aut ad finem, ut subditus emendet peccatum, & pœnitentiam agat, & tunc potest, aut ad finem ut eum removeat à dignitate, vel ad privationem, & tunc non potest, & hoc videtur etiam habere Host. in c. 1. de off: ord. facit pro his quæ dixi in 1. p. in ver: visitatio, §: 5, ver: primum dubium.

JUS CATHEDRATICUM SIVE SYNODATICUM.

Primò, Jus cathedralicum, sive synodaticum, unde ortum habuit, & Rrax. Episc. Pars II.

quare debeat Episcopo, vide in ca. placuit, 11, q. 3. & c. priscus, & ibi gl: quia antiquitùs contingebat Episcopo tertia pars oblationum, quæ fiebant in Ecclesiis, c. de his, & seqq: 11, qu: 1. postea verò ista tertia commutata fuit in jus cathedralicum, sive synodaticum, in Conc: Brachar. prout d: ca: placuit, hinc patet, posse tolli consuetudine, quia Reb: tract: de dispens: rat. et a. in ver: nec non debitis, num: 4. dicit, quòd illa tertia pars synodatici debebatur Episcopis, quia erant pauperes, & sic Archiepiscopo Beneventano, nunquam vidi dari hoc à presbyteris civitatis, sed solum à presbyteris diœcesis, Archiepiscopo Surrentino, à neutris, Amalphiçæ, similiter nec Minori, & Neapoli unum scutum, seu quinque carlenos, vide Nava. conf: 3. de cens. sed quando Episcopi laborarent paupertate, sicut quòd dictum est de subsidio charitativo, quòd annuit Glo: in d: capit: de his, in ver: tertia, nec propter hoc ablatum est, ne Episcopi possint accipere partem aliquam oblationum, quæ fiunt in Ecclesiis, vel in die anniversarii dedicationis, vel sollemnioribus, ubi adest laudabilis consuetudo, ita §. cathedralicum, 10, q. 3. sicut Minori in Ecclesia mea, in die translationis sanctæ Trofomenæ, die 13, Julii, vide Affl. in const. quòd ceteris, nu: 36. vide infer: in ver: oblationes, §. 1. & si dices quòd ista sunt jura impræscriptibilia, ut hoc jus, procuratio, subsidium charitativum, & alia, de quibus Nico. Bal. tract: de præscrip. Respondetur, quòd possunt tolli consuetudine, licet non præscriptione,

M

pro-